

Września,

.....
Imię i nazwisko

klasa

Międzyszkolny Konkurs Przyrodniczy
Klas Piątych – etap szkolny
Samorządowa Szkoła Podstawowa
Nr 1 we Wrześni

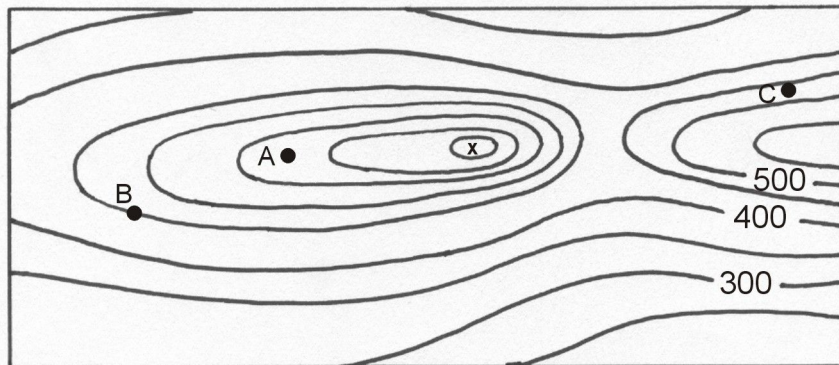
POWODZENIA !

1. Na mapie odcinek ma długość 7 cm. W rzeczywistości jest to odległość 14 km. Oblicz skalę mapy. (2 punkty)

Obliczenia:

Odp.

2. Korzystając z poniższego rysunku poziomicowego odpowiedz na pytania: (4 punkty)

a) na jakiej wysokości bezwzględnej znajdują się punkty:

A -

B -

C -

b) od której strony wejście na pagórek jest najmniej strome? (podkreśl właściwą odpowiedź)

A. od wschodu

B. od zachodu

C. od południa

D. od północy

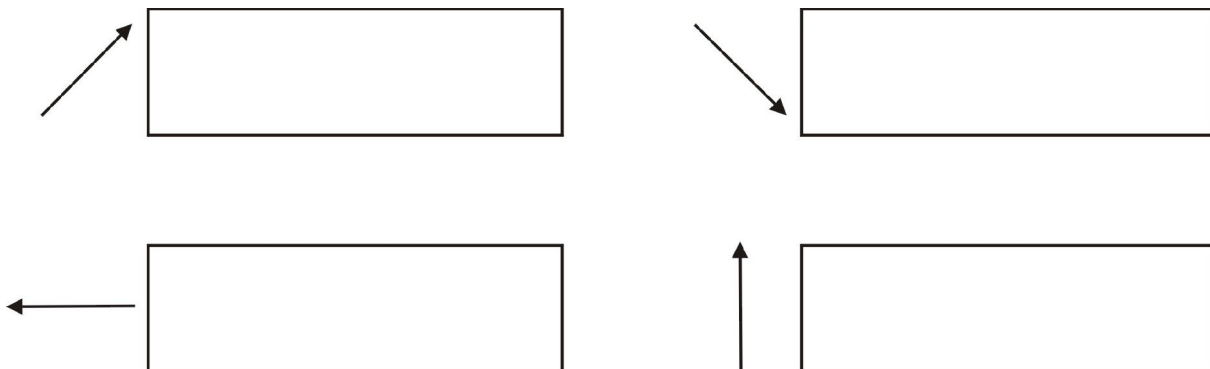
3. W pewnej miejscowości leżącej 430 m n.p.m. usypano kopiec o wysokości 43m. Jaka jest wysokość względna i bezwzględna tego kopca? (2 punkty)

Obliczenia:

Odp.

4. Rozpoznaj i wpisz, jaki kierunek wiatru przedstawiają strzałki.

(4 punkty)

5. W stacji meteorologicznej dokonano pomiaru temperatury powietrza 4 razy w ciągu doby i uzyskano następujące wyniki: (4 punkty)

o godz. 7⁰⁰ - 2°C

o godz. 13⁰⁰ 5°C

o godz. 19⁰⁰ 3°C

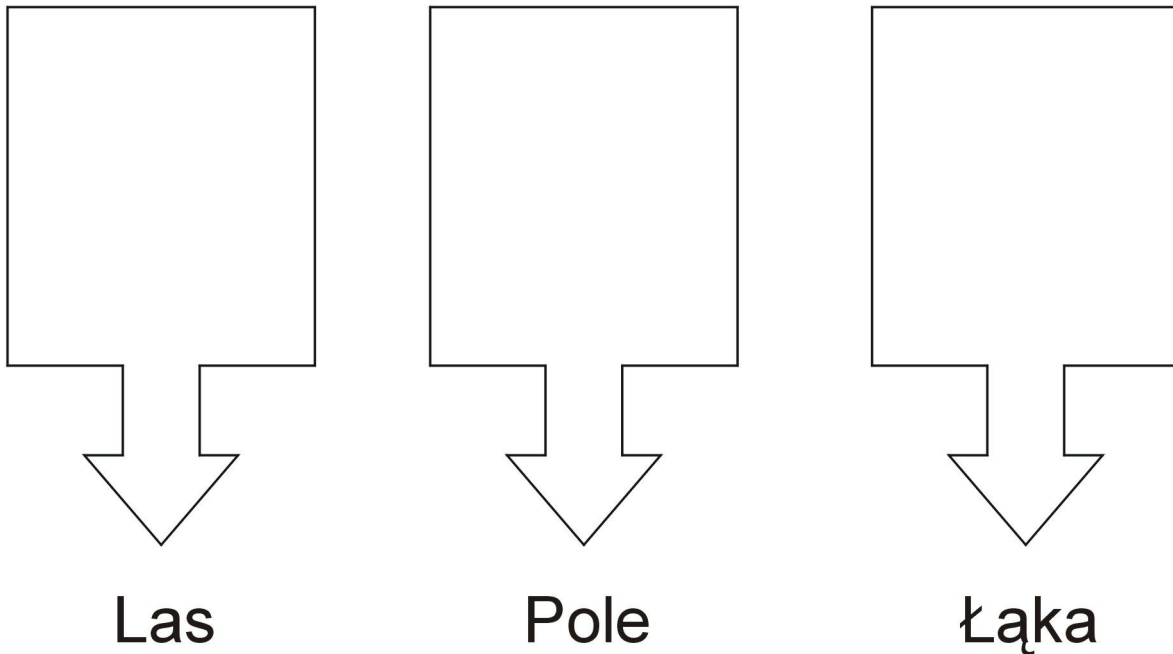
o godz. 21⁰⁰ 2°C

Oblicz średnią temperaturę i amplitudę temperatury tego dnia.

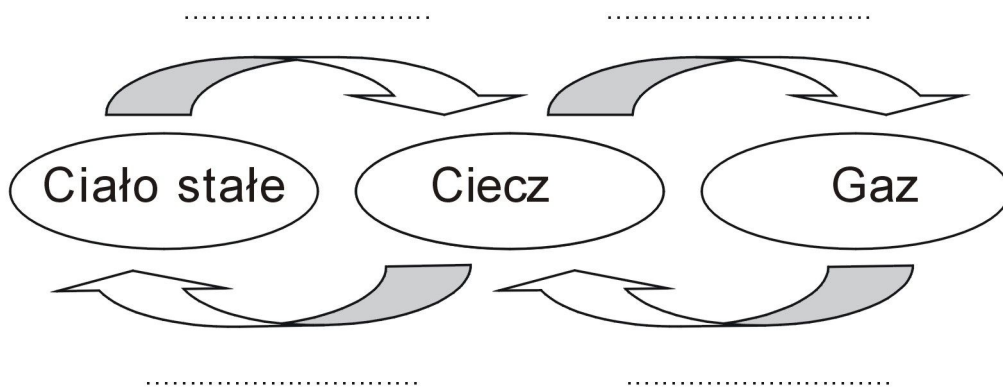
Obliczenia:

Odp.

6. Podane niżej nazwy roślin i zwierząt wpisz w pola stanowiące ich środowisko życia: mrówka, skowronek, grab, stokrotka, paproć, jaskier, zając, żmija, owies, żaba, krowa, kuropatwa. (6 punktów)

7. Nazwij procesy fizyczne: (4 punkty)

8. Do podanych poniżej określ dopisz litery oznaczające poszczególne ogniwa łańcucha pokarmowego (P – producent, KR – konsument roślinożerny, KM – konsument mięsożerny, D – destruent)
(3,5 punktów)

- Drapieżca
- Jest ostatnim ogniwnem łańcuch pokarmowego
- Jest roślinożerny

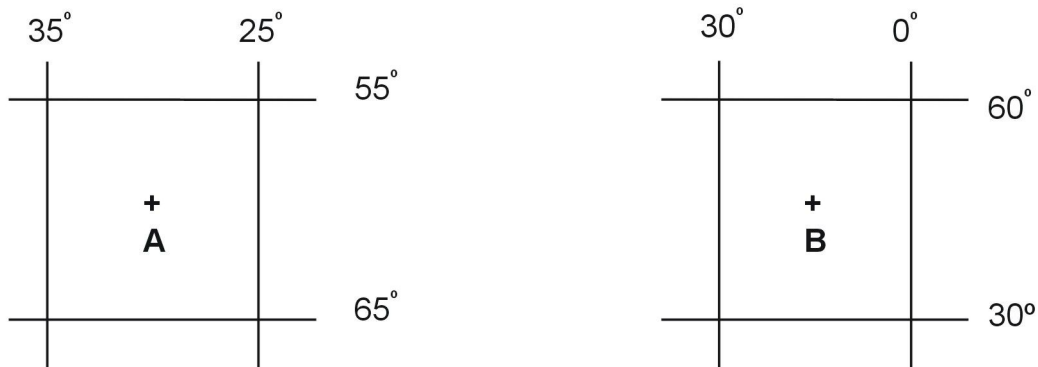
- Jest samożywny
- Powoduje gnicie organizmów
- Jest pierwszym ogniwem łańcucha pokarmowego
- Roślina

9. Oblicz, która godzina czasu słonecznego jest we Wrocławiu (17° E), gdy w Nowym Jorku (74° W) jest godzina 12^{00} czasu słonecznego. (2 punkty)

Obliczenia:

Odp.

10. Określ położenie geograficzne punktów A i B – wyniki zapisz poniżej rysunku. (4 punkty)

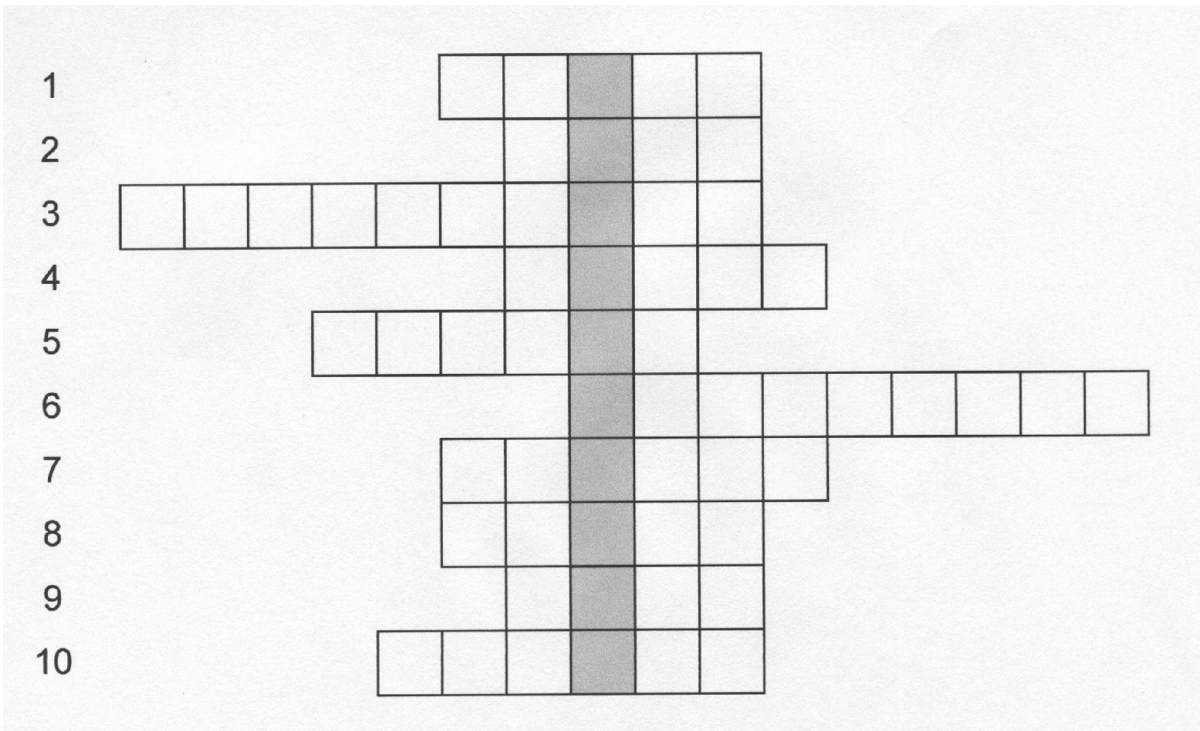
Punkt A -

Punkt B -

11. Napisz, jaki (jakie) kontynent (kontynenty): (4,5 punktów)
- a) leży całkowicie na półkulach N i W –
 - b) leży całkowicie na półkulach S i E –
 - c) przecina południk 0° -

12. Rozwiąż krzyżówkę i wyjaśnij hasło: (7 punktów)

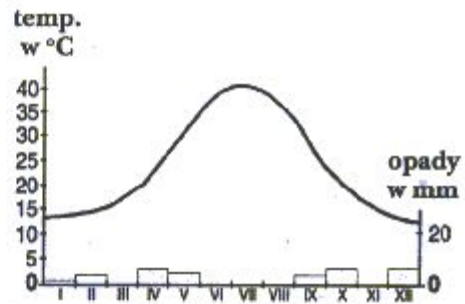
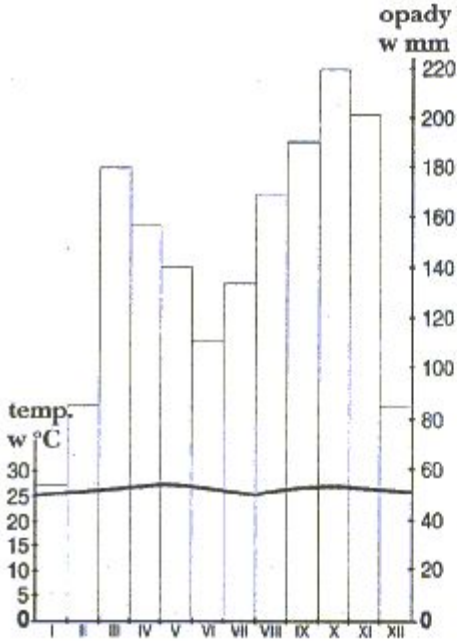
1. Poziomy ruch powietrza wywołany różnicą ciśnień.
2. Góry na granicy Europy i Azji.
3. Siła wzajemnego przyciągania ciał we Wszechświecie.
4. Najludniejsze państwo świata.
5. Najdłuższy równoleżnik.
6. Mieszanina gazów – głównie azotu i tlenu.
7. Głównie one niszczą powłokę ozonową.
8. Wiatr lokalny w Tatrach.
9. „Czerwona planeta”.
10. Wokół południowego leży Antarktyda.

Hasło krzyżówki to – jest to

.....

13. Pod wykresami klimatycznymi podpisz, jakie strefy klimatyczne przedstawiają oraz jaka z nimi związana jest roślinność (4 punkty)

.....
Strefa klimatyczna

.....
Strefa klimatyczna

.....
Charakterystyczna roślinność

.....
Charakterystyczna roślinność

Oprac. mgr H.Konstańczak

Września, 29 kwietnia 2003r.

.....
Imię i nazwisko

klasa

szkoła

Międzyszkolny Konkurs Przyrodniczy
Klas Piątych – finał
 Samorządowa Szkoła Podstawowa
 Nr 1 we Wrześni

POWODZENIA !

1. Na podstawie mapki wpisz do tabeli państwa sąsiadujące z Polską ich stolice oraz kierunek, z którego sąsiadują.

Nazwa państwa		Kierunek, z którego sąsiaduje?
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		

2. Na mapce przedstawiającej sieć rzeczną Polski zaznacz za pomocą odpowiednich cyfr następujące rzeki:

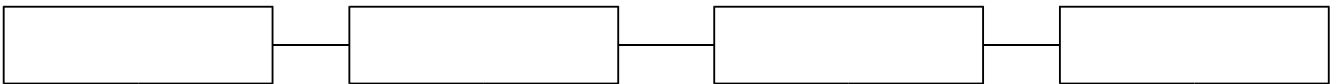

1 – Bóbr 2 – Pilica 3 – Wieprz 4 – Słupia 5 – Warta

3. Wymienione niżej organizmy wpisz w odpowiednie rubryki tabeli:
 bocian, ziemniak, stonka ziemniaczana, kornik, lis, żyto, kret, lipa, mysz, dzięcioł, myszołów, zając, dąb, bażant

Producent	Konsument roślinożerny	Konsument mięsożerny

Z organizmów wpisanych do tabeli ulóż dwa łańcuchy pokarmowe:

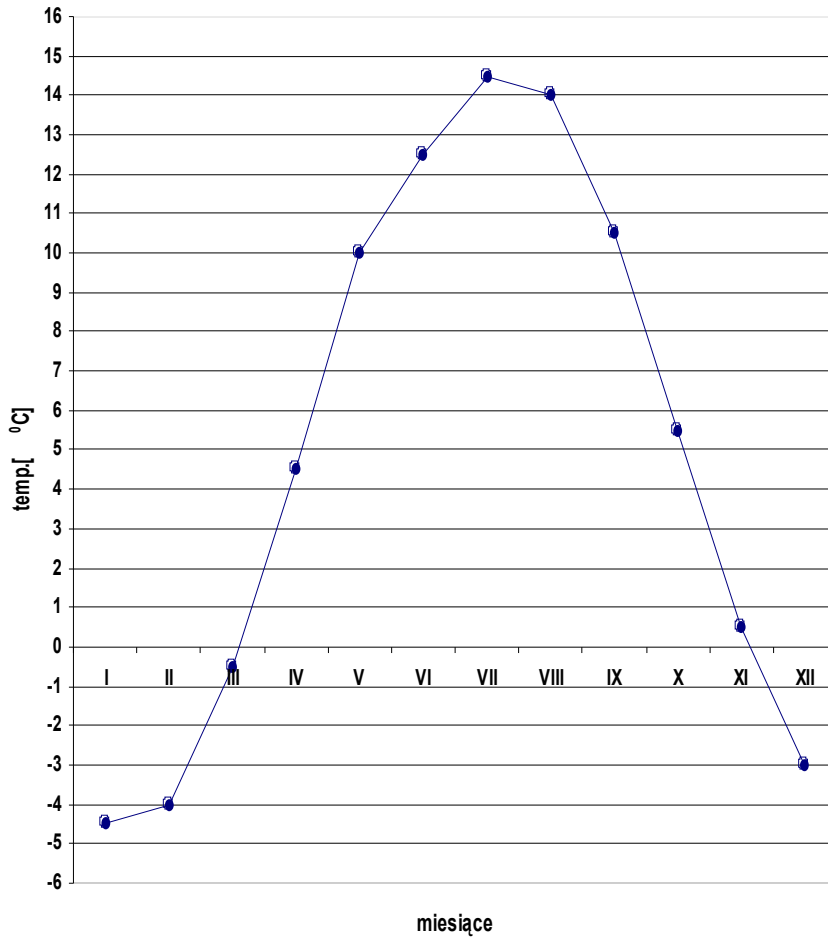

4. Z przedstawionego wykresu temperatury powietrza dla Zakopanego odczytaj lub oblicz:

- a) najniższą temperaturę – wynosiła ona⁰C w miesiącu
- b) najwyższą temperaturę - wynosiła ona⁰C w miesiącu
- c) amplitudę temperatury rocznej - wynosiła ona⁰C
- d) średnią temperaturę z kwietnia, maja i czerwca - wynosiła ona⁰C

Tu dokonaj obliczeń:

Wykres temperatury dla Zakopanego

5. O kim mowa?

Doszedł do wniosku, że Kolumb miał rację, kiedy przypuszczał, że płynąc na zachód można krótszą drogą osiągnąć leżące na dalekim wschodzie korzenne krainy. Dokonał największego wyczynu w dziejach odkryć geograficznych. Dostarczył dowodu na kulistość Ziemi.

Jak się nazywał ten odkrywca?

Jakiego wyczynu dokonał?

.....

6. Światło i dźwięk. Przekreśl zdania fałszywe.

Jakie są cechy światła?

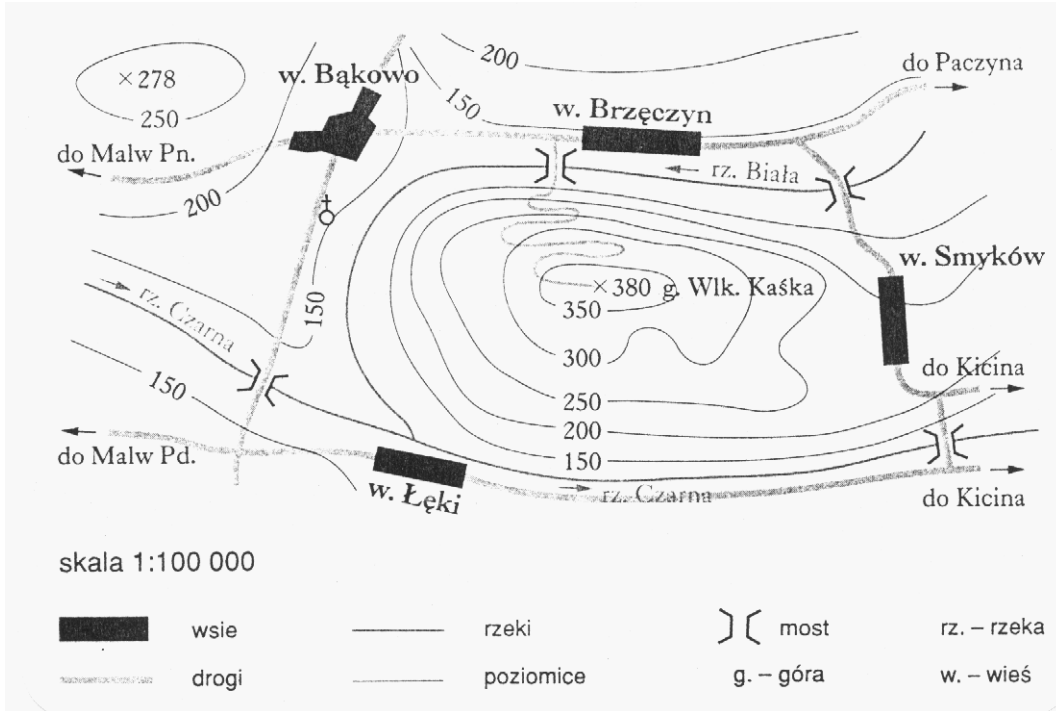
- Prędkość światła jest największa znaną w przyrodzie prędkością.
- Światło białe jest mieszaniną fal świetlnych o różnych barwach.
- Fale świetlne rozchodzą się w próżni.
- Tęcza powstaje, kiedy pada deszcz i świeci słońce.
- Tęcza powstaje w wyniku odbicia światła od kropeł wody deszczowej.
- Tęcza powstaje w wyniku rozszczepienia światła w kroplach wody deszczowej.

Jakie są właściwości dźwięku?

- Dźwięk rozchodzi się tylko w powietrzu.
- Dźwięk rozchodzi się w próżni.
- Dźwięk rozchodzi się w wodzie.
- Źródłem dźwięku są drgające przedmioty.
- Fale dźwiękowe rozprzestrzeniają się w ciałach stałych.

7. Wielka Kaśka i okolice.

Korzystając z poniższej mapki odpowiedz na pytania, zaznaczając odpowiednie prostokąty:

a) Jakiej odległości w terenie odpowiada 1cm na tej mapie?

☐	100 km	☐	10 km
☐	1 km	☐	100 m

b) Jaka jest długość wsi Brzęczyn?

☐	150 m	☐	3 km
☐	1,5 km	☐	15 km

c) Na jakiej wysokości może być położony dom sołtysa w Bąkowie?

☐	107 m n.p.m.	☐	209 m n.p.m.
☐	168 m n.p.m.	☐	273 m n.p.m.

d) Droga z Bręczyna do Paczyna biegnie:

- pod górę w dół
 na tej samej wysokości nie wiadomo

e) Od której strony wejście na Wielka Kaśkę jest najbardziej strome?

- od północy od wschodu
 od południa od zachodu

f) Dolina Czarnej położona jest na wysokości:

- 50 do 100 m n.p.m. 100 do 150 m n.p.m.
 150 do 200 m n.p.m. nie można określić

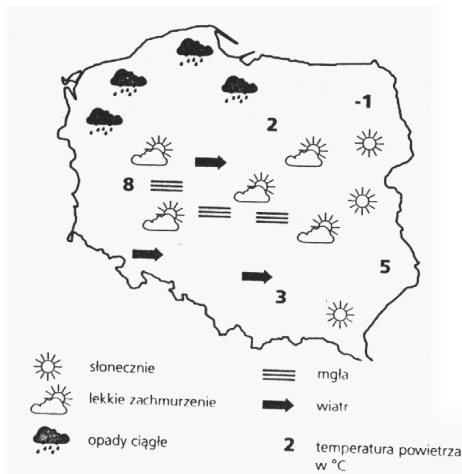
g) Dokąd można płynąć z prądem Białej?

- z Bręczyna do Łąk
 z Łąk do Bręczyna
 zarówno z Łąk do Bręczyna jak i z Bręczyna do Łąk
 nie można płynąć ani z Bręczyna do Łąk, ani z Łąk do Bręczyna

h) Czy Biała wpada do Czarnej, czy Czarna do Białej?

.....

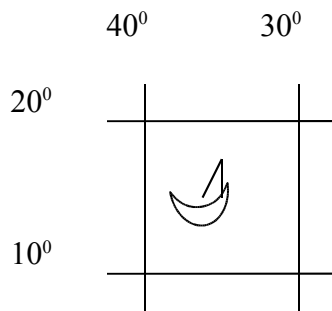
8. Korzystając z przedstawionej mapy pogody, uzupełnij tekst prognozy.

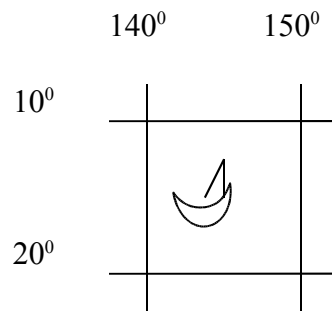
Polska znajduje się pod wpływem rozległego niżu nad Skandynawii. Przeważać będą wiatry z kierunku Najwyższa temperatura powietrza wystąpi w Polsce zachodniej i wyniesie⁰ C. Najzimniej będzie w Polsce, gdzie temperatura obniży się nawet do⁰ C.

W Polsce północnej i zachodniej wystąpią W Polsce środkowej niebo będzie, a rano pojawia się, które mogą ograniczać widoczność. W Polsce wschodniej i będzie słonecznie i bez opadów.

9. W środku oczek siatki kartograficznej wrysowano żaglowce. Podaj ich współrzędne i narysuj, w jaką stronę popłyną z pełnym wiatrem.

A

B

10. Podkreśl stwierdzenia prawdziwe.

a) W komórce roślinnej i zwierzęcej występuje:

- ściana komórkowa
- chloroplasty
- jądro
- barwnik zielony – chlorofil

b) Rośliny zielone są organizmami samożywnymi, ponieważ:

- wytwarzają tlen
- pobierają wodę z gleby
- produkują substancje odżywcze przy udziale energii słonecznej
- posiadają barwnik zielony

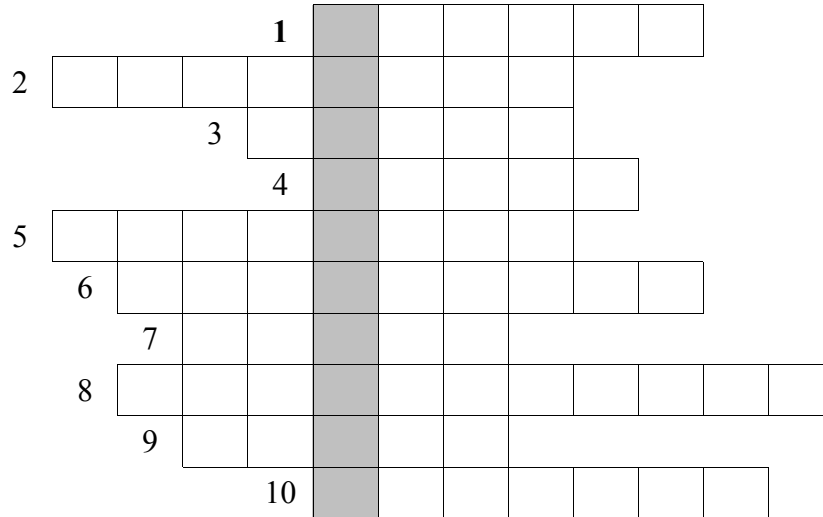
c) Do procesu fotosyntezy rośliny potrzebują:

- dwutlenek węgla, energię słoneczną, sole mineralne
- energię słoneczną, wodę, tlen, sole mineralne
- dwutlenek węgla, wodę, sole mineralne, energię słoneczną
- tlen, wodę, sole mineralne

11. Rozwiąż krzyżówkę i wytłumacz hasło:

1. Efekt nagłego nagrzania a następnie rozszerzenia się powietrza wokół pioruna.
2. Największe jezioro Polski.
3. Silny ale ciepły wiatr wiejący w Tatrach.
4. Najjaśniejsza z planet.
5. Współżycie dwóch organizmów oparte na obustronnej korzyści.
6. Najmniejszy kontynent.

7. Tworzy się ze szkieletów wapiennych koralowców.
8. Najmłodszy polski park narodowy.
9. Obszar porośnięty drzewami iglastymi na północy Europy, Azji i Ameryki Pn.
10. Obszar położony wokół bieguna północnego.

Rozwiązaniem jest hasło

Jest to

12. Na zamieszczonej na następnej stronie mapce zaznaczono za pomocą cyfr obiekty geograficzne. Rozszyfruj ich nazwy i wpisz odpowiednio:

Numer na mapce	Pełna nazwa obiektu geograficznego
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Przy opracowaniu arkusza wykorzystano: Praca zbiorowa „Zagadki matematyczne”; „Przyroda.Sprawdziany 4 – 6” J.Angiel, M.Bartoszewska J.Kądziółka, R.Stawarz;; „Przyroda. Zeszyt ćwiczeń kl.V” B.Czerwiński; „Testy. Biologia z higieną” E.Wernik.

Oprac. mgr Halina Konstańczak – SSP Nr 1 we Wrześni.

